

حضرت امیر (ع) در فرمان به مالک اشتر، عبارتی دارند که «إِيَّاكَ وَالْمَنْ عَلَى رَعِيَّتِكَ بِإِحْسَانِكَ أَوْ التَّزَيُّدِ فَيَمَّا كَانَ مِنْ فَعْلِكَ»؛ اولاً مَنّت بر سر مردم نگذارید که ما این کار را کردیم، ثانیاً آنچه را انجام داده‌اید بزرگنمایی نکنید. «وَأَنْ تَعِدَهُمْ فَتَتَّبِعَ مَوْعِدَكَ بِخُلْفِكَ»؛ (خُلف وعده) به مالک اشتر می‌گویند مبدا این کار را انجام بدهید. (۱۴۰۰/۰۶/۰۶)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

بانک‌ها و مسئله مسکن

مسئله مسکن در حال حاضر یکی از مهم‌ترین مسائل کشور و از جمله نیازهای اساسی جامعه است که تورم افسارگسیخته ۸۰۰ درصدی طی هشت‌ساله دولت قبل را در این بخش شاهد بوده‌ایم. باین‌وجود یکی از مشکلات در حوزه مسکن، بحث تأمین نقدینگی لازم برای اجرای پروژه‌های ساخت انبوه است. وزیر محترم راه و شهرسازی که مسئولیت اصلی حل مشکل مسکن در دولت سیزدهم را دارد، قول داده است که سالانه یک‌میلیون واحد مسکونی ساخته شود. بانک‌ها می‌توانند نقشی اساسی در تأمین نقدینگی این طرح ملی ایفا کنند و این امر تنها در صورت اصلاح قوانین و رویه‌های بانک‌ها، قابل تحقق است؛ این مراکز همچنان نگاه بنگاهداری به حوزه مسکن دارند و وجود هزاران خانه خالی در اختیار بانک‌ها از جمله مشکلات در این حوزه است.

نکات تحلیلی: ۱- به‌صورت منطقی و طبیعی، بانک‌ها باید نقدینگی مازاد جامعه را در قالب سپرده بانکی، جذب و در اختیار تولیدکننده‌ها قرار دهند. بخش مسکن نیز به‌عنوان یک صنعت مادر که می‌تواند نقش بسیار بالایی در تحرک اقتصادی کل کشور داشته باشد در این دسته‌بندی جای دارد؛ بنابراین بانک‌ها موظف به تأمین نقدینگی بخش مسکن نیز هستند. ۲- در نظام بانکی معیوب ایران، بانک‌ها به‌جای بانکداری، بنگاهداری می‌کنند؛ یعنی به‌جای اینکه سرمایه‌های مردم را در مسیر صحیح به گردش درآورند، سرمایه‌های مردم را جمع می‌کنند و به‌عنوان اموال بانک شروع به تجارت و کسب‌وکار و درنهایت کسب سود می‌کنند و بخشی از سود خود را نیز به سهامداران می‌دهند؛ موضوعی که درگذشته با انتقاد شدید مقام معظم رهبری مواجه شده و معظم له دستور داده‌اند که بانک مرکزی این مسئله را حل کند. ۳- در مورد تعداد خانه‌های خالی بانک‌ها باید این نکته را در نظر گرفت که این تعداد در مقابل آمار چندمیلیونی خانه‌های خالی در کشور، چندان بزرگ به نظر نمی‌رسد ولیکن نمونه‌ای از رویکرد غلط بانک‌هاست. این در حالی است که مدیرعامل هیچ‌کدام از بانک‌های مورد اتهام، داشتن خانه خالی را رد نکرده‌اند و آن را به‌نوعی طبیعی دانسته‌اند.

نکته راهبردی: درحالی‌که بانک‌ها باید با مدیریت منابع مالی خود، بخشی از منابع موردنیاز برای طرح جدید ساخت مسکن را تأمین کنند، با ورود به بنگاهداری و سرمایه‌گذاری در خرید مسکن، بر عمق مشکلات این بخش می‌افزایند. انتظار است دولت سیزدهم بتواند اصلاحات ساختاری در نظام بانکی را شروع کند که در سایه آن مسئله بنگاهداری بانک‌ها نیز حل شود. (نویسنده: علی کارگر)

▼ گزارش روز

ضرورت برقراری ثبات در افغانستان

دو موضوع مهم در بحث تحولات افغانستان وجود دارد که هر دو آن هنوز به نتیجه ملموس نرسیده است؛ اول، موضوع پنجشیر و دوم، تشکیل دولت در افغانستان.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- بر اساس اعلام سخنگوی طالبان، قبل از شروع درگیری‌ها در پنجشیر، به احمد مسعود پیشنهاد چند وزارت، حفظ مقامات محلی پنجشیر و خارج نکردن وسایل نظامی از پنجشیر داده شده بود. در مقابل احمد مسعود گفته بود که این موارد موضوع مذاکره جبهه مقاومت نیست. احمد مسعود خواهان تشکیل دولت فراگیر بنا به تقسیم صلاحیت‌های سیاسی از عمودی و تک‌محور به افقی، حفظ ارزش‌های حقوق بشری زنان (تحصیل، شغل و حضور در مقامات بلند حکومتی) و همچنین خواهان حفظ حقوق بشری و تفاوت‌های فرهنگی اقوام در کشور و حفظ حقوق شهروندی افراد جامعه شده بود. ۲- واقعیت آن است که احمد مسعود با طرح خواسته‌هایی که اشاره شد، به دنبال افزایش وزن سیاسی در تحولات آینده افغانستان است؛ به همین منظور پیشنهادهایی که از سمت طالبان برای مصالحه صورت گرفته، با مخالفت وی مواجه شده است. ۳- طالبان نیز در پنجشیر وضعیت مطلوبی ندارد؛ از یک‌سو این گروه برای تسلط کامل بر افغانستان باید این استان را نیز تصرف کند و از سوی دیگر در صورت کسب عدم موفقیت در تصرف این استان چه از طریق مصالحه و چه درگیری نظامی، با مشکلات عدیده‌ای مواجه خواهد شد. ۴- در بحث تشکیل دولت نیز فعلاً توافق خاصی صورت نگرفته است و آنچه از تحولات کنونی استنباط می‌شود، دولتی تک‌محور (با محوریت طالبان)، با حضور ضعیف برخی جریان‌های سیاسی دیگر در افغانستان شکل خواهد گرفت.

گزاره راهبردی: برون‌رفت از وضعیت فعلی در افغانستان، نیازمند ثبات داخلی در این کشور است؛ سپس در راستای تحقق حقوق عامه، لازم است سایر احزاب و جریان‌ها و حتی مردم در سرنوشت افغانستان دخیل باشند. مطمئناً ایجاد هرج‌ومرج و درگیری و به‌نوعی بی‌ثباتی در این کشور بیش از همه زمینه مداخلات خارجی و حضور گروه‌های تروریستی را فراهم می‌کند و از سویی دیگر مخالفان داخلی را برای مقابله با طالبان منسجم می‌کند و این یعنی تداوم طولانی مدت درگیری‌های داخلی و آینده مبهم افغانستان! (نویسنده: محمدرضا فرهادی)

▼ اخبار ویژه

اسامی و مشخصات گروهک منافقین لو رفت

گروه ناشناس در فضای مجازی اقدام به انتشار و افشای اسامی و مشخصات دقیقی از اعضای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) کرده است. این گروه در پیامی در حساب کاربری خود در شبکه‌های اجتماعی اعلام کرد به اطلاعات تمامی اعضای اردوگاه اشرف در تیرانا و سایر اعضای مجاهدین خلق در سایر کشورها دست یافته است و قصد دارد تمامی این تصاویر و اسامی را منتشر کند. اختاپوس تاکنون اسامی و تصاویر تعدادی از اعضا را منتشر کرده که شامل اطلاعات سازمانی، مسئولیت و اطلاعات خانوادگی آن‌هاست. این گروه تهدید کرد در روزهای آینده اطلاعات بیشتری از اعضای این گروهک تروریستی را منتشر خواهد کرد.

◀ **آمریکا خواستار آتش‌بس فوری در یمن شد!** با سرعت گرفتن پیشروی‌های انصارالله در مناطق اشغالی یمن، وزیر خارجه آمریکا از نیروهای انصارالله خواسته که فوراً با آتش‌بس جامع و فوری موافقت کرده و حوثی‌ها باید برای حل‌وفصل دیپلماتیک و پایان دادن به درگیری‌ها در چارچوب مذاکرات سازمان ملل تلاش کنند. نحوه موضع‌گیری آمریکا در خصوص مسائل یمن حکایت از این واقعیت دارد که هر زمان نیروهای مردمی یمن در میدان درگیری موفق بوده‌اند، این کشور مداخله کرده و سعی در ممانعت از این پیشروی‌ها داشته است و در شرایط عکس آن و یا در عملیات‌های ضد حقوق بشری و بمباران چندساله مناطق شهری و روستایی این کشور به دست عربستان، آمریکا سکوت اختیار کرده است!

ال جی و سامسونگ خبرساز شدند!

طی روزهای اخیر خبری در رسانه‌ها منتشر شد که بر اساس آن، کره جنوبی مشغول رایزنی با آمریکا است تا بدهی خود به ایران را از طریق صادرات لوازم خانگی دو شرکت معروف خود، تسویه کند. سلیمی، نماینده مجلس در جلسه علنی روز گذشته (یکشنبه) در واکنش به این خبر، گفت: «شنیده شده شرکت‌های سامسونگ و ال جی در نظر دارند با باز شدن فضا از سوی آمریکایی‌ها، به جای پول‌های بلوکه شده، با شرایط عجیب و غریبی به بازار ایران بازگردند، این در حالی است که این دو شرکت در روزهایی که ما به آن‌ها نیاز داشتیم، ایران را رها کردند و رفتند». رئیس مجلس در پاسخ به نگرانی این نماینده، افزود: «در حوزه صنعت لوازم خانگی از جهت کمیت و کیفیت گام بزرگی برداشته شده؛ بنابراین نه دولت و نه مجلس به دنبال اینکه تولید داخلی با این کیفیت را دچار مشکل کند، نیستند و هرگز این اتفاق نمی‌افتد». رئیس اتاق مشترک ایران و کره نیز در پاسخ به شایعه خبری ذکر شده از کذب بودن خبر بازگشت سامسونگ و ال جی خبر داد و خاطر نشان کرد: «طبق اعلام‌هایی که از کره جنوبی داشتیم، چنین خبری صحت ندارد».

لکه ننگ دیگر بر وجدان غرب!

رسانه آمریکایی بلومبرگ گزارش داد: «آمریکا، به‌عنوان بخشی از برنامه چند میلیارد دلاری خود برای توسعه واکسن‌های کووید، از قدرت خود استفاده کرد تا تولیدکنندگان واکسن را ملزم کند که ابتدا سفارشات عظیم دولت ایالات متحده را تأمین کنند! هدف اصلی کوواکس توزیع حداقل ۲ میلیارد دوز واکسن کرونا بود که قرار بود دوسوم این واکسن‌ها در کشورهای کم‌درآمد تا پایان سال ۲۰۲۱ توزیع شوند، با این وجود تا ۳۰ اوت، تنها ۱۱ درصد از واکسن‌ها از طریق این سازوکار به کشورهای عضو ارسال شده است! بیشتر واکسن‌ها به مناطق ثروتمند جهان توزیع می‌شوند و در مقابل تنها ۰.۳ درصد واکسن‌های کرونا به کشورهای با درآمد پایین تحویل داده شده‌اند». همچنین «گوردون براون»، نخست‌وزیر سابق انگلیس اقدام کشورهای ثروتمند در انبار کردن صدها میلیون دُز واکسن کرونا را در شرایطی که کشورهای فقیر در تقلا برای دستیابی به واکسن هستند، لکه ننگی بر وجدان غرب توصیف کرد. براون گفته ۲۰۰ میلیون دُز واکسن به‌صورت بلااستفاده وجود دارد یا اینکه قرار است وارد انبارهای آمریکا و اروپا شود و این در حالی است که در آفریقا تنها ۷۰ میلیون نفر در مقابل کرونا واکسینه شده‌اند.

خبرهای خوش هلال احمر از سرعت یافتن واکسیناسیون در کشور

دیروز رئیس جمعیت هلال احمر کشورمان اعلام کرد: «امروز ۵ میلیون دُز آمد، تا انتهای ماه ۲۰ میلیون دُز دیگر وارد می‌شود. در مهر و آبان هم ۶۰ میلیون دُز واکسن می‌آید. در تلاشیم که تا آبان، ۱۰ میلیون دُز واکسن برای دانش‌آموزان ۱۲ تا ۱۸ ساله وارد کنیم. تا آخر سال، با احتساب دُز سوم، ۲۷۰ میلیون دُز واکسن نیاز داریم». دیروز همچنین وزیر بهداشت نیز با اشاره به طی شدن پیک پنجم کرونا در کشور، افزود: «باید روزانه حداقل دو برابر آنچه که هست واکسن در کشور تزریق شود تا بتوانیم در کنترل بیماری کرونا موفق باشیم». عین الهی همچنین بر گفته قبل خود در اجباری شدن واکسن برای برخی خدمات تأکید کرد و گفت: «در آینده نزدیک هم‌زمان با گسترش واکسیناسیون، دریافت بسیاری از خدمات منوط به داشتن کارت واکسن خواهد بود».

نگرانی از واتساپ بالا گرفت!

هیئت حفاظت از اطلاعات شخصی ترکیه (KVKK) جریمه‌ای یک میلیون و ۹۵۰ هزار لیره‌ای (معادل ۱۹۷ هزار یورو) برای واتساپ تعیین کرده است؛ طبق اطلاعات موجود، این پیام‌رسان متعلق به فیس بوک، شیوه فراوری اطلاعات کاربران و مقاصد آن را به‌طور شفاف توضیح نداده است. KVKK در این باره اعلام کرد: «واتساپ باید اقدامات لازم جهت اجتناب از فراوری غیرقانونی اطلاعات انجام دهد». ترکیه در حالی فیس بوک را جریمه کرده که این پیام‌رسان چند روز قبل با جریمه‌ای ۲۲۵ میلیون یورویی از سوی سازمان حفاظت از اطلاعات خصوصی ایرلند روبرو شده است. از سوی دیگر مقامات روسیه نیز فیس بوک را به دلیل ذخیره نکردن اطلاعات کاربران واتساپ در سرورهای محلی جریمه کردند. در ماه ژانویه مقامات ترکیه از شهروندان خواستند به‌جای واتساپ از پیام‌رسان محلی BiP استفاده کنند که توسط شرکت ترک سل توسعه یافته است.

◀ **خودکفایی کامل کشور در سامانه‌های پدافندی / «امیر الهامی»**

جانشین پدافند هوایی ارتش از بومی‌سازی کامل نیازهای کشور در حوزه پدافند خیر داد و گفت: «چند سال پیش یک طرح خلاقانه‌ای را برای رهگیری هوایی به‌وسیله پهپاد به اجرا گذاشتیم و توانستیم هزینه‌های کشور را کم و همان اقتدار را با هزینه کمتر و کارایی بیشتر ایجاد کنیم. سامانه‌ها و سلاح‌هایی را تولید کردیم که مطلقاً وابسته به سیگنال، موج و اخلاص الکترونیکی نیست و حتی اگر دشمن قوی‌ترین اخلاص الکترونیکی را هم در این فضا استفاده کند، نگرانی نداریم. در حوزه پدافند هوایی اولویت استفاده ما، تولیدات ملی است و امروز ما مطلقاً نگاه به خرید از خارج و نگاه به وابستگی به هیچ سلاحی از خارج از کشور نداریم».

◀ **جاماندگان، سهام عدالت می‌گیرند / رئیس کمیسیون**

اقتصادی مجلس گفت: «رئیس‌جمهور با اختصاص سهام برای جاماندگان سهام عدالت تا پایان سال و ارجاع موضوع به سازمان برنامه و بودجه موافقت اولیه داشته است. پیش‌بینی ما این است که یکی از اقدامات مهم مجلس و دولت در نیمه دوم امسال به عبارتی تعیین تکلیف جاماندگان سهام عدالتی است که چند میلیون از جمعیت کشور را پوشش می‌دهند».

◀ **رئیس‌ی: با مذاکرات مفید مخالفتی نداریم / رئیس‌جمهور**

در تماس تلفنی مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، به وی گفت: «ایران از توسعه روابط با فرانسه به‌ویژه در زمینه‌های اقتصادی و تجاری استقبال می‌کند. امروز سیاست مداخله نظامی ناتو و آمریکا در افغانستان شکست خورده است. در مورد افغانستان بهترین کار این است که اجازه دهیم مردم این کشور برای سرنوشت خود تصمیم بگیرند. ما با مذاکره مفید مخالفتی نداریم اما برنامه و نتیجه مذاکره باید لغو تحریم‌ها علیه ایران باشد، مذاکره برای مذاکره بی‌فایده است».

◀ **آخرین وعده وزیر نفت روحانی هم محقق نشد! / وزیر سابق نفت**

در مردادماه سال جاری وعده داده بود که امسال حدود ۵۰ میلیون مترمکعب به تولید گاز کشور اضافه می‌شود. جواد اوجی، وزیر جدید نفت، تحقق این وعده زنگنه را عملی ندانست. بخشی از افزایش ظرفیت تولید گاز در زمستان ۱۴۰۰ که مورد تأکید زنگنه بود به آغاز برداشت از فاز ۱۱ پارس جنوبی بازمی‌گردد؛ پروژه‌ای که سال‌ها به خاطر بدهی توتال و CNPCI چین و وقت‌کشی وزارت نفت با رؤیای IPC و برجام، با تأخیر مواجه شد و آن‌طور که زنگنه وعده داده بود، برداشت گاز از فاز ۱۱ در زمستان سال جاری قابل تحقق نیست.

◀ **جام زهر بایند برای مقابله با نفوذ منطقه‌ای ایران! / «روعی کاپس»**

خبرنگار صهیونیستی «کان» در صفحه توئیتر خود از تلاش آمریکا برای کاهش نفوذ منطقه‌ای ایران سخن گفت و به موضوع طرح آمریکا برای انتقال گاز مصر به لبنان از طریق سوریه اشاره کرد و افزود: «طرح انتقال گاز از مصر صرفاً تلاش آمریکا برای مقابله با نصرالله و ایران و ادامه حضور در میدان است. آمریکایی‌ها برای اجرای این طرح در عمل مجبور شده‌اند جام زهر را نوشیده و از دولت بشار اسد خواستار کمک شوند».